

Przemoc i agresja we współczesnej w szkole – ogólne wskazówki dla rodziców

Drogi Rodzicu!

Gdy dowiadujesz się, że Twoje dziecko jest prześladowane w szkole, przeżywasz złość, zaskoczenie i nie wiesz, co z tym faktem zrobić. Niektóre dzieci ukrywają problem. Być może nie chcą Cię zmartwić, albo wstydzą się, że nie radzą sobie samodzielnie i nie są akceptowane przez grupę rówieśniczą. Mogą też czuć, że wina tkwi w nich samych. Uczniowie prześladowani najczęściej nie lubią szkoły. Rano przed wyjściem skarżą się na złe samopoczucie, bóle głowy, gardła itp.

Inne sygnały świadczące o tym, że dziecko może być ofiarą przemocy szkolnej:

- Nie chce wychodzić z domu bądź wychodzi zbyt późno lub bardzo wcześnie
- Wraca ze szkoły dużo później, nie odbiera jak zwykle telefonu
- Znajdujesz zniszczone rzeczy np. podręcznik, zeszyty; dziecko prosi Cię o kupno "zgubionych" (zabranych lub ukradzionych) przedmiotów,
- Zbyt często "gubi" pieniądze i prosi o drobne na "składkę",
- Informuje, iż chce zwolnienia z WF,
- Ma znacznie gorsze wyniki w nauce
- Jest agresywne w stosunku do rodziny i najbliższych
- Izoluje się od osób, przyjaciół
- Często opuszcza pojedyncze lekcje lub wagaruje,
- Nie podejmuje tematu związanego ze szkołą

Agresja i przemoc wśród młodzieży to zjawiska, które mają miejsca od dawna. Niepokojący jest jednak fakt, że występują one coraz częściej. W obecnych czasach zarówno szkoła jak i rodzice powinny aktywnie przeciwdziałać temu zjawisku, tworząc wspólny system przeciwdziałania agresji i przemocy.

Agresją jest każde zamierzone działanie, które ma na celu wyrządzenie komuś lub czemuś szkody, straty, bólu. Przemoc jest wówczas, gdy uczeń atakujący jest silniejszy fizycznie lub psychicznie, używa przeważającej siły. Przemoc może przybierać różne formy. W szkole najczęściej mamy do czynienia z przemocą rówieśniczą. Szczególnie bolesne dla uczniów jest zjawisko znęcania. Ma to miejsce wtedy, gdy jeden uczeń jest przez dłuższy czas narażony na ataki (bezpośrednie lub pośrednie) ze strony innej, silniejszej osoby lub grupy uczniów. Młody człowiek nie potrafi się im samodzielnie przeciwstawić. Nie jest akceptowany i zazwyczaj nie ma poparcia wśród kolegów i koleżanek.

Formy przemocy szkolnej to:

- bezpośrednia przemoc fizyczna – bicie, kopanie, szarpanie, wymuszanie pieniędzy, zabieranie przedmiotów, niszczenie własności
- bezpośrednia przemoc słowna- wyśmiewanie, szydzenie, obrażanie, ośmieszanie, rozpowszechnianie plotek, oszczerstw za pośrednictwem telefonu komórkowego lub Internetu
- pośrednie formy przemocy – namawianie innych osób do ataków fizycznych lub słownych, wykluczanie z grupy rówieśniczej

Zdaniem psychologów przyczyną agresji i przemocy może być:

- chłodny stosunek emocjonalny rodziców do dziecka – brak zrozumienia bądź zainteresowania jego sprawami; brak dobrych relacji i jasno określonych granic; przyzwolenie na stosowanie agresji w domu; kryzysy domowe (kłótnie, rozwód); podwójne wzorce zachowań (co innego się mówi, a inaczej postępuje). Dzieci które czują się bezpiecznie w relacjach z rodzicami są mniej agresywne i lepiej sobie radzą z emocjami.
- przyczyny tkwiące w szkole – czas spędzany w sposób ukierunkowany; niewłaściwe sposoby komunikowania się z rówieśnikami; zbyt duże wymagania i nie docenianie wysiłków ucznia; mało uwagi poświęconej rozładowaniu napięć podczas lekcji; niesprawiedliwe ocenianie i traktowanie uczniów; wpływ i zmiana grupy rówieśniczej; naśladowanie osób agresywnych
- wpływ mediów – przemoc i agresja ukazywana w telewizji, w Internecie, grach komputerowych obniża poziom empatii, a podnosi próg tolerancji dla aktów przemocy. Media zniekształcają obraz wrażliwości, tolerancji, współczucia dla drugiego człowieka. Wpływają na agresywne zachowania dzieci.
- wpływ choroby – niemożność realizowania wszystkich potrzeb lub ich ograniczenie; cierpienie i ból fizyczny; poczucie niezdolności do obrony z powodu choroby; rozłąka z domem rodzinnym (w przypadku pobytu w szpitalu); nie znajdowanie oczekiwanej pomocy;
- warunki bytowe i uzależnienia – trudne życie często powoduje bezradność, frustrację. Zaniedbania środowiskowe bardzo często rodzą negatywne uczucia. Alkohol czy narkotyki powodują wzrost zachowań agresywnych; znacznie obniżają kontrolę i ograniczają właściwą ocenę sytuacji.

Uczniowie będący ofiarami agresji czy przemocy bardzo rzadko zwracają się po pomoc do dorosłych. Zazwyczaj boją się swoich prześladowców i cierpią w samotności. Nie wierzą, że ktoś może im pomóc. W tej sytuacji bardzo ważna jest obserwacja ze strony nauczycieli zachowań i postaw uczniów. Konieczna jest również współpraca ze szkołą rodziców. Wymiana informacji i kontakt z dyrektorem, wychowawcą i pedagogiem szkolnym.

Pamiętajmy!

Żadne dziecko nie jest winne temu, że stało się ofiarą przemocy!
Każdy ma prawo być wrażliwym, słabym, bezbronnym!
Nikt nie ma prawa użyć w stosunku do niego agresji czy przemocy!